

ANALELE

ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA
POPORULUI ROMÂN.

Nr. V.

Octobre.

1903.

---

ad Nr. 719—1903.

Proces verbal

din 3 August 1903. Ședința ordinară a comitetului central
al Asociațiunii.

President: *Iosif St. Șuluțu*. — Notar: *Dr. Ilie Beu*. — Membrii
prezenți: *Part. Cosma, N. Ivan, Dr. Atan. Marienescu, Dr. Octavian Russu,*
Nicolau Togan și Dr. Ilie Beu.

146. Cu *verificarea procesului verbal* al ședinței de astăzi,
Se încredințează domnii *Nicolau Ivan, Dr. Octavian Russu*
și *Nicolau Togan*.

147. (599—1903). Se prezintă scrisoarea ddto 12 Iulie a. c.,
prin care Ilustritatea Sa episcopul *Dr. Vasilie Hossu* anunță, că în urma
noului sale chemări nu-i mai este cu putință a participa după cuviință
nici în secții nici în comitetul central, și se roagă a i-se lua la cuno-
ștință abdicerea din amândouă posturile. În legătură se constată, că
abdicerea din secții a Il. Sale a fost pertractată în ședința plenară.

Scrisoarea de abdicere se transpune proximei adunări
generale.

148. (709—1903). Se prezintă scrisoarea ddto 30 Iulie a. c.,
prin care dl *Nicolau Fabian*, profesor în Beiuș, înaintează o propunere
menită pentru adunarea generală din est-an. Dl *N. Fabian* propune, ca
comitetul central, prin secțiunea respectivă sau prin o comisiune specială,
să designeze persoanele mai eminente din istoria Românilor și a patriei
și să angajeze maiestri de ai noștri, cari să execute portretele acelor și
să le pună la dispoziția poporului român.

Propunerea se înaintează adunării generale.

149. (716—1903). Se prezintă socotelile școalei civile de fete
a Asociațiunii pentru anul școlar 1902/3 și un proiect de budget pentru
anul școlar 1903/4.

Socotelile s'au încheiat cu un sald în număr de K 4294.07 și pre-
tensiuni la eleve de K 2108.35.

Atât socotelile cât și proiectul de budget au fost examinate de o comisiune compusă din domnii Parteniu Cosma, Nicolau Ivan și Dr. Oct. Russu.

Pe baza raportului înaintat de această comisiune comitetul central:

- a) dă absolutoriu cassarului pentru gestiunea anului școlar 1902/3 și indemnizare pentru plus-erogatul de K 1937.56, motivat prin numărul mai mare de eleve;
- b) primesce proiectul de budget pentru anul școlar 1903/4, care prevede la percepțiuni și erogațiuni suma de K 38,059.07, cu o subvenție din „lăsământul Ioan Oltean“ de K 1385.—;
- c) pentru constatarea averii efective a școlii civile de fete dispune a se lua un inventar nou, care să conțină întreg mobilarul școlii și internatului.

150. (703—1903). Se raportează, că presidiul Asociațiunii a încheiat contract cu arhitectul Gustav Maetz, pentru clădirea casei de chirie, conform deciziunii Nr. 129 din ședința dela 21 Iulie a. c., și că acesta a depus o cauciune de K 12,000.— în scrisuri fonciare de ale institutului „Hermannstädter allgemeine Sparkassa“.

Se ia act.

151. (693—1903). Se prezintă scrisoarea ddto 28 Iulie a. c., a inspectorului de școli Dr. Vértesy Gyula, adresată direcțiunii școlii civile de fete. Inspectorul regesc comunică, că ministrul instrucțiunii nu poate satisface cererea comitetului Asociațiunii de a se considera limba maghiară ca studiu facultativ pentru elevele, cari sunt origine din țeri străine, ci dispune și cere, ca limba maghiară să se predea tuturor elevelor ca studiu obligat, conform §-ului 74 al art. de lege XXXVIII din 1868 și conform planului de învățământ pentru școlii civile de fete publicat prin ordinațiunea Nr. 29,000/1887.

Se ia act. Scrisoarea inspectorului regesc este a se transmite direcțiunii școlii civile de fete pentru conformare.

152. (671—1903). Se prezintă scrisoarea Nr. 9751 din 20 Iulie a. c., prin care magistratul orașului Sibiu aduce la cunoștință, că reprezentanța orașenească a reasumat deciziunea sa cu privire la dărîmarea zidului și valului din parcul Soldiș (vezi proc. verbal al ședinței din 4 Iunie a. c., sub Nr. 85) și renunță la echivalentul de K 20,000.—, dar susține toate celelalte condițiuni. Totodată comunică, că a invitat comitetul „Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu“, ca să facă un plan și preliminar pentru transformarea parcului Soldiș; atât planul cât și preliminarul se vor comunica celor interesați.

Se ia act.

153. (676 și 686—1903). Se raportează, că și-au legitimat progresul făcut în studii în anul școlar 1902/3 stipendiații Iuliu Hațeganu, absolvent de cl. VII g. în Blaj, și Virgil Nistor, absolvent de cl. VI g. în Brașov.

Legitimarea se ia spre scire. Stipendiile, de care au beneficiat în anul școlar 1902/3, li-se lasă în folosință și în viitor.

154. (706—1903). Dl *Victor Lazăr* prin scrisoarea sa ddo Seghedin 30 Iulie a. c. transpune un manuscris intitulat: „Icoane din istoria Grecilor vechi“ cu rugarea, ca să fie censurat și aflându-se corespunzător să fie publicat în „Biblioteca populară a Asociațiunii“.

Manuscrisul de sub întrebare se transpune spre censurare secțiunii istorice.

155. (633 și 679—1903). Dela *direcțiunea despărțământului „Abrud-Câmpeni“* a intrat:

I. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 13 Iulie a. c. În această ședință: s'a votat suma de K 66·53 pentru „Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur“; s'a decis, ca adunarea cercuală din est-an să se țină în Scărișoara și să se înființeze o agentură în Cârpeniș; s'au primit cu mulțămintă K 10.— dela dl Dr. L. Pop pentru a se abona 5 ex. „Bunul Econom“ pentru 5 economi din Cârpeniș.

II. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 20 Iulie a. c. În această ședință s'au luat dispozițiile necesare pentru adunarea cercuală din est-an.

Ambele procese verbale se iau spre scire cu aprobarea decisiunilor.

156. (651—1903). *Direcțiunea despărțământului „Sân-Miclăușul-mare“* înaintează cu dată 18 Iulie a. c. *procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 4 Iulie a. c. În această ședință s'au revisuit socotelile despărțământului, s'a decis a se ținea adunarea cercuală din est-an în S.-Miclăușul-mare la 2 August a. c. și s'a stabilit programul adunării cercuale.

Procesul verbal se ia spre scire cu aprobarea decisiunilor.

157. (690—1903). *Direcțiunea despărțământului „Alba-Iulia“* înaintează cu data 28 Iulie a. c. *procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Bucurdea-vinoasă la 19 Iulie a. c. În această adunare: 1. s'au prezentat și luat spre scire raportul comitetului cercual și socotelile despărțământului; 2. s'au cetit disertațiile „Contra luxului“, de învățătorul I. Dușa și poesia „Școala“, de preotul Teodor Pop; 3. s'au premiat: învățătorul I. Dușa pentru disertația sa cu K 10.— și învățătorul Teodor Murgău pentru înființarea unui cor de plugari cu K 30.—; 4. s'au înscris 9 membri ordinari noi; 5. s'a încassat suma de K 257·30; 6. drept budget s'a pus la dispoziția comitetului cuota de 20%; 7. s'a primit un ofert de K 20.— dela dl Rubin Patița pentru a se premia acea femeie, care va dovedi, că a instruat cel puțin 20 fete în ale fiertului.

Procesul verbal se ia spre scire. Decisiunile adunării cercuale se aproabă.

158. (699—1903). *Direcțiunea despărțământului „Bocea“* înaintează cu data 22 Iulie a. c. *procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Zoriențu-l-mare la 19 Iulie a. c. În această adunare: 1. s'au prezentat și luat spre scire raportul despre activitatea comitetului și socotelile despărțământului dela ultima adunare cercuală încoace; 2. s'au cetit disertațiile: „Să ne ferim de procese“ de învățătorul George Cătană, „Creștinul bun și legea sa“, de preotul Ioachim Crișan și „Stîrpirea păduchelui lănos (Blutlaus), care strică pomii“, de învățătorul Constantin Novac; 3. s'au înscris: membru pe viață dl Dr. Petru Mladen, medic, și membri ordinari: George Cătană, învățător, Ioachim Meda, preot, Dimitrie Avram, primar, Teodor Țapu, primar, Ioan Jurca, preot, Teodor Muntean, preot, Solomon Petrescu, preot; 4. s'a încassat suma de K 421.—; 5. pro 1903/4 s'a votat un proiect de budget la întrate și eșite cu K 230.60; 6. s'au întregit vacanțele în comitet alegându-se domnii Ieronim Pascu și Coriolan Zuiac, iar controlor dl Mihaiu Costescu; 7. s'au distribuit cărți folositoare.

În comitiva sa directorul cercual raportează, că adunarea cercuală, altfel bine cercetată de fruntași și țărani, a fost conturbată întru cât-va de o parte a poporului, care sedus de socialiști striga, că nu le trebuie școală, ci ușurare de sarcini. Unii au răspins chiar și cărțile oferite gratuit. D-Sa crede, că e de căderea Asociațiunii a căuta mijloace pentru combaterea acestor curente.

Procesul verbal se ia spre scire. Decisiunile adunării cercuale, îndeosebi proiectul de budget și întregirea comitetului se aprobă. Dl Dr. Petru Mladen se declară membru pe viață, iar ceilalți domni amintiți sub 3. membri ordinari ai Asociațiunii. Comitetul central va studia și chestiunea combaterii curentului socialist.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., vice-president. — *Dr. Beu* m. p., secretar II. —
S'a verificat. Sibiu în 6 August 1903. *Nicolau Ivan* m. p. *Nicolau Togan* m. p. *Dr. Octavian Russu* m. p.

Ad Nr. 763—1903.

Proces verbal

redactat în ședința primă a adunării generale ordinare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Baia-mare la 9 August 1903.

President: *Parteniu Cosma*.

Notar: *Dr. Ilie Beu*.

I. Parteniu Cosma, delegatul comitetului central, deschide adunarea generală prin o cuvântare ascultată cu mare atențiune.

După deschidere iau cuvântul: dl George Pop de Băsesci, care salută adunarea generală în numele „Societății pentru crearea unui fond de teatru român” și îi dorește rezultate multămitoare, și dl George Șuta, care bineventează adunarea generală în numele despărțământului „Sătmar” și al publicului român din părțile comitatelor Sătmar și Ugocia.

Discursul de deschidere se alătură la acest proces verbal.

2. În conformitate cu punctul al doilea din ordinea de zi, urmează a se constata delegații despărțământelor.

Adunarea generală decide, ca delegații să se anunțe la biroul adunării. Aceasta întemplantându-se, se constată, că sunt reprezentate despărțământele: Beiuș, Blaj, Brașov, Bistrița, Cluj, Dej, Făgăraș, Hida-Huedin, Lugoș, Năsăud, Orade, S. Miclăușul-mare, Sătmar, Seliște, Sibiu, Șimleu.

3. Notarul adunării prezintă raportul general al comitetului central pentru anul 1902. Dl Dr. Aurel Isac propune, ca — fiind raportul tipărit și distribuit între membrii — să se considere de citit.

Adunarea generală decide a se considera raportul general de citit.

4. Notarul adunării mai prezintă: un raport special cu privire la demisiunea prim-secretarului Asociațiunii, un raport special cu privire la retragerea din comitet a episcopului Dr. Vasile Hossu și un raport special cu privire la cererea secțiunilor științifice-literare de a se prelimina pro 1904 suma de K 720 — pentru procurarea a trei schiopticoane.

Adunarea generală decide a transpune toate trei rapoartele comisiunilor corespunzătoare, ce se vor alege.

5. Urmând a se alege comisiunile necesare, conform punctului 4 al ordinei de zi, la propunerea membrului Alexie Pop,

Se aleg:

- a) în comisiunea pentru examinarea raportului general, domnii Gavril Barbul, Dr. Elie Dăianu și Dr. Nicolau Vecerdea;
- b) în comisiunea pentru examinarea socotelilor pe anul 1902 și a proiectului de buget pe anul 1904, domnii Florian Cocian, Andreiu Cosma, Emeric Pop, Nicolau Nilvan și George Petrovan;
- c) pentru înscrierea de membri, domnii Vasile Ardelean, Gavril Barbul junior, Dr. Teofil Dragoș, Gavril Sabo și Ioan Serbac.

6. Se aduce la cunoștința adunării generale, că a intrat în termenul statutar o propunere dela membrul Nicolau Fabian. Acesta propune, ca comitetul central să designeze persoanele mai eminente din istoria Românilor și a patriei și să angajeze măestri de ai noștri, cari să le execute portretele acelora și să le pună la dispoziția poporului român.

Propunerea dlui Nicolau Fabian se transpune unei comisiuni compuse din domnii Dr. Valeriu Branisce, Vasile Pop și Dr. Aurel Vălean.

7. Se dă cetire depeșelor sosite dela Alexandru Mocsonyi, presidentul Asociațiunii, (Gmunden); Andreiu Bârseanu, Ioan Dariu, (Brașov), Petru. Călcianariu, (Orșova). —

Se iau spre știință cu plăcere.

După acestea presiul adunării generale aduce la cunoștință, că la oarele 5 după ameași se va ține ședința festivă a secțiunilor științifice-literare, și declară ședința încheiată, anunțând ședința proximă pe mâne la oarele 10 înainte de ameași.

D. u. s.

P. Cosma m. p., președinte ad hoc. *Dr. Beu* m. p., notarul ședinței. — S'a verificat. Sibiu în 20 August 1903. — *Alecsiu Onițiu* m. p. *Dr. V. Bologa* m. p. *Dr. Bredicean* m. p. *Dr. Liviu Leményi* m. p.

Ad Nr. 763—1903.

Proces verbal

redactat în ședința a doua a adunării generale ordinare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Baia-mare la 10 August 1903.

President: *Parteniu Cosmă*.

Notar: *Dr. Ilie Beu*.

8. Presidentul deschide ședința la oarele 10 înainte de ameași și invită comisiunea încredințată cu examinarea raportului general al comitetului central să-și prezenteze referada sa. Raportor al comisiunii e dl *Dr. Elie Dăianu*. Acesta, după un exposeu mai lung, recomandă adunării generale, ca să primească propunerile comitetului central prezentate prin raportul general și prin raportul în afacerea Casei naționale, alăturat celui dintâiu; precum și să primească pentru motivele sale retragerea din comitet a dlui *Ioan Crețu* și locul vacant să se întrească. Cu privire la abdicarea dlui *Dr. Augustin Bunea*, care nu arată motivele demisiunii sale, referentul propune, ca să nu se primească, ci să se exprime dorința, ca dl *Dr. Augustin Bunea* să-și reocupe locul între membrii comitetului Asociațiunii.

Constată apoi, că unele decisiuni aduse de adunările generale anterioare nu au fost executate, și propune, ca comitetul central să fie invitat a le executa. În fine din inițiativa comisiunei propune, ca adunarea generală să decidă, ca în budgetul anual, acum și în viitor, să se prelimizeze o sumă de K 2,000— pentru ajutorarea școalelor lipsite.

Presidentul propune, ca deodată cu exprimarea condolenței pentru membrii decedați amintiți în consemnarea, ce este alăturată la raportul general, să se exprime condolență și pentru *Iosif Pop*, fost consilier regesc și deputat, mort încă în 1900.

Dl *Nicolau Nilvan* propune, ca suma de K 2,000—, ce comisiunea doresce a se prelmina pentru ajutorarea școalelor lipsite, să fie menită numai pentru procurarea de cărți și recuisite școlare.

Iar dl Dr. Valeriu Branisce propune, ca comitetul central să invite secțiunile științifice-literare a-și face câte un program de acțiune până la proxima adunare generală.

Adunarea generală decide:

- a) Raportul general al comitetului central pentru anul 1902 se ia în general spre scire;
- b) Se dă expresiune la protocol și prin ridicare condolenței pentru pierderea membrilor decedați dela ultima adunare generală încoace, amintiți în consemnarea aclusă la raportul general, precum și pentru decedarea membrului fondator Iosif Pop, fost consilier regesc și deputat;
- c) Demisiunea dlui Ioan Crețu se primesce pentru motivele sale și se va alege alt membru în loc. Demisiunea dlui Dr. Augustin Bunea, care nu arată motivele abdicării sale, nu se primesce, și se exprimă dorința, ca dl Dr. Augustin Bunea să-și reocupe locul între membrii comitetului Asociațiunii;
- d) Se exprimă mulțămită institutului „Albina“ pentru bunăvoința ce arată, administrând în mod gratuit averea Asociațiunii, și dlui Andreiu Cosma pentru serviciile ce a prestat Asociațiunii prin aranjarea lăsamintelor lui George Filep și Dr. Ioan Nichita;
- e) Se ia act despre dispozițiunile făcute cu privire la noua casă de chirie și la înființarea museului etnografic (Casei naționale) și se autorizează comitetul central a da în întreprindere clădirea museului etnografic, preliminar în acest scop suma maximală de K 120,000.— și având a se avansa sumele necesare din fondurile Asociațiunii;
- f) Se exprimă recunoștință și mulțămită donatorilor museului etnografic, precum și „Societății inginerilor și arhitecților din Viena“ și în deosebi dlor Fr. de Gruber, consilier aulic, A. de Wilemans, consilier suprem edil, și A. Werner, arhitect, toți din Viena, pentru valorosul lor concurs dat Asociațiunii în mod gratuit la censurarea planurilor;
- g) Se decide, ca în budgetul anual, acum și în viitor, să se prelimizeze o sumă de K 2,000.— pentru ajutorarea școalelor lipsite, din care sumă să se procure cărți și recuise școlare.
- h) Se invită comitetul central, ca să execute toate hotărârile aduse de adunările generale anterioare și încă neexecutate;
- i) Comitetul central se încredințează a invita singuraticele secțiuni, ca fie-care să elaboreze separat, până la adunarea generală viitoare, câte un plan de lucrare, stabilindu-se detaiat scopul apropiat al lucrării și mijloacele cu cari tind la ajungerea aceluia scop.

9. În numele aceleiași comisiuni referează tot dl Dr. E. Dăianu cu privire la demisiunea prim-secretarului Asociațiunii și propune primirea acesteia, având a se încredința comitetul central cu întregirea postului vacant conform statutelor. Dl Dr. Valeriu Branisce face un aditament

și propune, ca dlui Dr. Cornel Diaconovich să se exprime mulțămită pentru serviciile prestate Asociațiunii pe timpul serviciului său ca secretar.

Demisiunea prim-secretarului Dr. Cornel Diaconovich se primesce și i-se exprimă mulțămită pentru serviciile prestate Asociațiunii pe timpul serviciului său ca secretar. Comitetul central se încredințează a îngriji de întregirea postului vacant conform statutelor.

10. Tot dl Dr. Elie Dăianu și în numele aceleiași comisiuni referă cu privire la retragerea din comitet a episcopului Dr. Vasile Hossu și propune a se primi demisiunea și a se întregi locul vacant.

Demisiunea episcopului Dr. Vasile Hossu se primesce și se va alege alt membru în loc.

11. La ordinea de zi urmează raportul comisiunii încredințate cu examinarea propunerii dlui Nicolau Fabian. Comisiunea prin referentul său Dr. Valeriu Branisce, recomandă propunerea de sub întrebare și mai face și din a sa parte unele întregiri.

După o discuție, la care iau parte mai mulți membri și în cursul căreia referentul își retrage întregirile propuse, la propunerea dlui Pavel Rotariu adunarea generală decide:

Propunerea membrului Nicolau Fabian se dă comitetului central spre studiere, având a se face raport la adunarea generală viitoare.

12. Președintele invită a-și prezenta raportul său comisiunea, ce a fost încredințată cu cenzurarea socotelilor Asociațiunii pe anul 1902 și a proiectului de buget pe anul 1904. Raportor al comisiunii e dl Andreiu Cosma.

Comisiunea propune:

- a) a se aproba socotelile Asociațiunii pe anul 1902 și a se da comitetului central absolutiv pentru gestiunea acestui an;
- b) în considerarea că fostul cassar n'a fost membru în comitet și diferențele în capital și interese au fost deplin tranșate, așa că Asociațiunea nu a suferit daune, afacerea penibilă să se considere deplin finalizată;
- c) comitetul central să acuireze cuitanțe dela colaboratorii „Transilvaniei“, iar' în viitor asemenea sume să se plătească direct la colaboratori.

Față cu propunerea comisiunii de sub b) se face contrapropunere de a se trece la ordinea zilei. Făcându-se votisare, contrapropunerea se primesce.

Față cu propunerea comisiunii de sub c) dl Dr. Valeriu Branisce propune, ca să se susțină usul de până acuma, adică ca sumele menite pentru colaboratorii „Transilvaniei“ să le cuiteze prim-secretarul.

Cu privire la proiectul de buget pentru anul 1904 comisiunea îl recomandă a se primi cu următoarele modificări: Să se urce dotațiunea secțiunilor științifice dela K 1,000.— la K 1,720.—, conform dorinței secțiunilor aduse la cunoștința adunării generale prin un raport special; și ca să se poată acoperi suma votată de K 2,000.— pentru ajutorarea școalelor lipsite în scopul de a procura cărți și recuisite școlare, să se prelimineze taxele întrate cu K 13,000.—.

Adunarea generală decide:

Socotelile Asociațiunii pe anul 1902 se aprobă și comitetului central se dă absolutiu pentru gestiunea acestui an.

Peste afacerea penibilă amintită în exposeu sub b) se trece la ordinea zilei.

Cu privire la sumele menite pentru colaboratorii „Transilvaniei“ se susține usul de până acuma.

Proiectul de buget pro 1904 prezentat de comitetul central se primesce cu următoarele modificări privitoare la fondul general: α) taxele întrate se preliminează cu K 13,000.—; β) dotațiunea „fondului G. Barițiu“ pentru secțiunile științifice-literare se preliminează cu K 1,720.—; și γ) se mai preliminează la spese o sumă de K 2,000.— pentru ajutorarea școalelor sărace în scopul de a se procura cărți și recuisite școlare.

13. În numele aceleiași comisiuni raportează tot dl Andreiu Cosma asupra „Proiectului de regulament de cassă“ și a „Normativului pentru administrarea fondurilor și fundațiunilor Asociațiunii“.

La „Proiectul de regulament de cassă“ comisiunea face mai multe propuneri modificatoare, dintre cari adunarea generală primesce următoarele:

- a) în § 6 după „pe basa unui document cumulativ“ să se adaugă „contra semnat de president“;
- b) în § 8 alinea a 2-a, în loc de cuvintele „subscris de șef-contabilul și cassarul „Albinei“ să se dică „subscris de firma Albinei“; în același § alinea a 3-a în loc de „resp. de șef-contabilul și cassarul „Albinei“ să se dică „resp. de firma „Albinei““;
- c) în § 10 la sfârșitul aliniei prime să se mai adaugă cuvintele: „care se va întâmpla cel puțin odată pe lună“.

„Normativul pentru administrarea fondurilor și fundațiunilor Asociațiunii“ propune a se primi în textul prezentat de comitetul central.

Paragrafii 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14 și 15 ai „Proiectului de regulament de cassă“ se primesc în textul prezentat de comitetul central, iar paragrafii 6, 8 și 10 în următoarea modificare:

§ 6. Pentru plata cheltuelilor prevădute în buget cari se repetesc periodic, cum sunt: salariile funcționarilor, corpului didactic și ale personalului de serviciu etc., sumele

trebuincioase le ridică din cas în cas cassarul dela institutul „Albina“ pe baza unui document cumulativ, contrasemnat de president, și le predă celor în drept.

§ 8. Efectele (hârțiile de valoare) ale Asociațiunii și libelele de deposit circumscrise în alinea 2 a §-ului 3 se păstrează la cassa institutului „Albina“ și se vor preda cu o nsemnare specificată după fonduri, categorii și numeri.

Această consemnare se va face în 2 exemplare; unul subscris de presidentul și cassarul Asociațiunii se va păstra la institutul „Albina“, iar al doilea subscris de firma „Albinei“ se va depune în cassa Asociațiunii.

În această consemnare se va face evidentă ori-ce schimbare a stocului efectelor. Înscrierile noue se vor subscrie din nou de presidentul și cassarul Asociațiunii, resp. de firma „Albinei“.

§. 10. Interesele după efecte le va încassa „Albina“ la scadența cupoanelor și le va trece în contul curent, înscriindu-le totodată și în Jurnalul de control al Asociațiunii, la proxima prezentare a acestuia, care se va întâmpla cel puțin odată pe lună.

Aceeași procedură se va observa și în casurile excepționale, când „Albina“ ar primi bani în contul „Asociațiunii“ în mod direct și fără intervențiunea cassarului Asociațiunii, precum și la încheiările semestrale, când contul Asociațiunii se va credita cu interesele după bonul ei din cont-curent. —

„Normativul pentru administrarea fondurilor și fundațiilor „Asociațiunii“ se primesce în textul prezentat de comitetul central.

14. La ordinea de și urmează raportul comisiunii pentru înscrierea de membri. Referent e dl Ioan Serbac. Acesta raportează, că s'au înscris: membri fondatori dnii Dr. Ioan Vajda, proprietar în Alparét, Dr. Teofil Dragoș, avocat în Baia-mare, Alexie Pocol, proprietar de mine în Baia-mare, Vasiliu Papp, avocat în Arad, și institutul „Sătmăreana“; membri pe viață domnia Alexandru Pap de Kápolnok-Monostor, jude de tablă în Baia-mare, Alexiu Pop, paroch în Zazar, Daniil Napoian, paroch în Batiz-Vasvári, Asociațiunea „Perșeu“ în Chiuzbaie și doamna Antonia Dunca născ. Kiss din Sătmár; membri ordinari dnii Nicolau Doros, preot, Dr. Sterie Ciurcu, medic, Augustin Mosolygó, preot, Iosif Pop de Turți, jude de tribunal, Iosif Orga, contabil, Pachomie Pop, preot, Ioan Radeș, contabil, George Radocea, contabil, Alexandru Breban, preot, Dr. Tiberiu Brediceanu, cand. de avocat, Vasiliu Hossu, jude de tablă și Ioan Marcu, cassar de bancă; și 5 membri ajutători.

Dela toți aceștia, precum și dela 10 membri ordinari vechi s'a încasat suma de K 2,342.— în numerar și efecte, mai rămânând a se încassa suma de K 900.—.

De raportul comisiei se ia act cu plăcere și se transpune comitetului central pentru competență afacere.

15. Urmează a se întregi locurile vacante de membri ordinari ai comitetului central. Dl Dr. Nicolau Vecerdea cere cuvântul și spune, că comisiunea încredințată cu examinarea raportului general s'a ocupat și cu această chestiune; propune a se alege membri ordinari ai comitetului central dnii Ioan F. Negruțiu, profesor în Blaj, și Iuliu Muntean, jude de tribunal în Sibiiu.

Adunarea alege membri în comitet pe dnii I. F. Negruțiu, și Iuliu Muntean.

16. Urmând a se satori locul pentru proxima adunare generală, se aduce la cunoștință, că nu a intrat nici o invitație.

Se încredințează comitetul central a designa locul, unde să se țină adunarea generală proximă.

17. Notarul ședinței raportează, că au mai sosit depeșe pe adresa adunării generale dela: Metropolitul Ioan Metianu, (Sibiiu); Presidiul adunării generale a „Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș (Sighet); Barboloviciu (Șimleu); Ciril Deac, Dr. Filipan, Petri, Dr. Mălăiu, Ioan Păcurariu, Dr. Moisil, ?, Șotropa, (Năsăud); Virgil Onițiu, Lenger, Mureșan, Popp, Baiulescu, Voina, Saftu, Navrea, Üveges, ?, Sfetea, Aron, Bunea, Pușcariu, Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei“ (Brașov); Boroș, Popovici, Pop Isidor, Giurgiu, Gian, Fireza, Frențiu, Fabian, (Lugoj); Despărțământul „Abrud-Câmpeni“; Dr. Zosim Chirtop, Dr. Stefan C. Pop, Vasile Chirtop, Iosif Gomboș, Eugenia Pop, Sofia Chirtop, Netti Gomboș, Domnica Chirtop, Lucreția David, (Câmpeni); Elia Pop, poporul român din Șomcuta; Pâteaș (Budapesta); Dr. Drăgescu (Govora); Vasile Bașiota, Dr. Chețian, Dr. Ilea, Basil Moldovan, Leontin Pop, Dr. Poruțiu, Roșian, Dr. Tincu, (Cluj); profesorul Borgovanu, (Piatra); Românii din Deva și jur (Deva); Frații din Huedin și jur (Huedin); Dr. Șenchea (Făgăraș); Voileanu, Dr. Cristea, Dr. Roșca, Dr. Russu, Dr. Stefan, Popescu, Rațiu, Popp, Dr. Velican, Vancu, Ardelea, Vințelieri, Rusu, Enescu, Covrig, Simonescu, Rebea, Tincu, Budiu, Tișca, Pop, D. Mohan, (Sibiiu); Vasile Domșa (Orăștie); Românii din Arad; Dr. Sueiu, Dr. Parasca, Dr. Bontescu, Muntean, (Hațeg); Medean, directorul despărțământului „Sebeș“; Nicolau Ivan, Dr. Stroia, I. Droc, pentru corpul învățătoresc Dumitru Lăpădat, (Seliște); I. German, Emil Viciu, Dr. Erdélyi, Papiu, Vandor, Maniu, Precup, Dr. Nestor, Daniil Sabo (Blaj); Românii selăgeni (Sülelmed); Comănescu (Codlea); Dr. Putici (Timișoara).

Se iau spre seire cu plăcere.

18 Cu verificarea proceselor verbale ale ședințelor adunării generale.

Se încredințează membrii prezenți cu locuința în Sibiiu.

19. Fiind ordinea de și exhaustată presidiul declară adunarea generală încheiată. După aceea preotul local Alexandru Breban mulțăm

mesce presidiului pentru conducerea adunării și număroșilor membri prezenți pentru participare.

D. u. s.

P. Cosma, m. p., președinte ad hoc. *Dr. Ilie Beu* notarul adun. gen. — S'a verificat. Sibiiu în 22 August 1903. *Teodor Păcățianu* m. p. *Alexiu Onițiu* m. p. *Dr. Liviu Leményi* m. p. *Dr. V. Bologa* m. p. *Dr. T. Brediceanu* m. p.

Ad Nr. 792—1903.

Proces verbal

din 22 August 1903. Ședința extra-ordinară a comitetului central al Asociațiunii.

President: *Iosif St. Șuluțu*. — Notar: *Dr. Ilie Beu*. — Membrii prezenți: *Dr. Corn. Diaconovich*, *Nic. Ivan*, *Dr. At. Marienescu*, *I. Papiu*, *Dr. Eus. R. Roșca*, *Dr. Oct. Russu*, *Dr. Miron E. Cristea*, *Dr. V. Bologa* și *N. Togan*.

159. Cu *verificarea procesului verbal* al ședinței de astăzi

Se încredințează domnii Nicolau Ivan, Dr. Atanasiu Marienescu și Nicolau Togan.

160. (705—1903). Se aduce la cunoștința comitetului *decederea membrului pe viață Iosif Tămășel*, fost paroch în Vrani.

Comitetul dă expresiune condolenței sale prin ridicare și la protocol.

161. (763—1903). Secretarul al doilea prezintă *procesele verbale ale adunării generale ordinare*, ce s'a ținut în Baia-mare la 9 și 10 August a. c., și raportează, că adunarea generală:

1. a luat spre scire raportul comitetului central pentru anul 1902.

2. a dat expresiune la protocol și prin ridicare condolenței pentru pierderea membrilor decedați dela ultima adunare generală încoace, amintiți în consemnarea alăturată la raportul general, precum și pentru pierderea membrului fondator Iosif Pop, fost consilier regesc și deputat;

3. a primit abdicarea din comitet a episcopului Dr. Vasile Hossu și a dlui Ioan Crețu, dar' nu a primit abdicarea dlui Dr. Augustin Bunea, care nu a arătat motivele abdicării sale, ci 'și-a exprimat dorința, ca dl Dr. Augustin Bunea să-și reocupe locul între membrii comitetului;

4. a exprimat mulțămită institutului „Albina“ pentru bunăvoința, ce arată administrând în mod gratuit averea Asociațiunii, și dlui Andreiu Cosma pentru serviciile ce a prestat Asociațiunii prin aranjarea lăsămintelor lui Dr. Ioan Nichita și George Filep;

5. a luat act despre dispozițiunile făcute cu privire la noua casă de chirie și la înființarea muzeului etnografic și a autorizat comitetul central a da în întreprindere clădirea muzeului etnografic, preliminar

în acest scop suma maximală de K 120,000.— și având a se avansa sumele necesare din fondurile Asociațiunii;

6. a exprimat recunoștință și mulțumită donatorilor muzeului etnografic, precum și „Societății inginerilor din Viena“ și îndeosebi dlor Fr. de Gruber, consilier aulic, A. de Wilemans, consilier suprem edil, și A. Werner, arhitect, toți din Viena, pentru valorosul lor concurs dat Asociațiunii în mod gratuit la censurarea planurilor;

7. a decis, ca în bugetul anual, acum și în viitor, să se prelimizeze o sumă de K 2,000.— pentru ajutorarea școalelor lipsite, din care sumă să se procure cărți și recuizite școlare;

8. invită comitetul central, ca să execute toate hotărârile aduse de adunările generale anterioare și încă neexecutate;

9. a încredințat comitetul central a invita singuraticile secțiuni ca fie-care să elaboreze separat până la adunarea generală viitoare câte un plan de lucrare, stabilindu-se detaiat scopul apropiat al lucrării și mijloacele cu cari tind la ajungerea acelu scop;

10. a primit demisiunea prim-secretarului Dr. Cornel Diaconovich, exprimându-i mulțumită pentru serviciile prestate, și a încredințat comitetul, ca să îngrijească de întregirea postului vacant conform statutelor;

11. a decis, ca propunerea membrului Nicolau Fabian de a se designa persoanele mai marcante din istoria Românilor și a patriei și a se picta portretele lor, să se dea comitetului spre studiere, având a se raporta la adunarea generală viitoare;

12. a aprobat socotelile Asociațiunii pe anul 1902 și a dat comitetului absolutoriu pentru gestiunea acestui an;

13. a primit proiectul de buget pro 1904 al fondurilor Asociațiunii cu următoarele modificări la fondul general: a) a prelininat taxele intrate cu K 13,000.—; b) dotațiunea „fondului G. Barițiu“ pentru secțiunile științifice-literare a prelininat-o cu K 1,720.—; c) a mai prelininat la spese suma de K 2,000.— pentru ajutorarea școalelor lipsite în scopul de a se procura cărți și recuizite școlare;

14. cu privire la „proiectul de regulament de cassă“ a primit neschimbați paragrafi 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14 și 15, a modificat paragrafi 6, 8 și 10, anume în § 6 după cuvintele „pe baza unui document cumulativ“ a adaus: „contrasemnat de president“; în § 8 alinea a 2-a în loc de cuvintele „subscris de șef-contabilul și cassarul „Albinei“ să se ȃică „subscris de firma Albinei“; în același § alinea a 3-a în loc de „resp. șef-contabilul și cassarul „Albinei“ să se ȃică „resp. de firma „Albinei“; în § 10 la sfârșitul alineeii prime a mai adaus cuvintele: „care se va întâmpla cel puțin odată pe lună“;

15. a primit și aprobat în textul prezentat „Normativul pentru administrarea fondurilor și fundațiunilor Asociațiunii“;

16. a decis a se transpune spre competentă afacere raportul comisiunii pentru înscrierea de membri, conform căruia s'au înscriș: a) mem-

bri fondatori: Vasiliu Papp, avocat în Arad, Dr. Ioan Vajda, proprietar în Olpret, Dr. Teofil Dragoș, avocat în Baia-mare, Alexiu Pocol, proprietar de mine în Baia-mare, „Sătmăreana“, institut de credit în Seini; b) membri pe viață: Alexandru Pop de Kápolnok-Monostor, jude de tablă în Baia-mare, Doamna Antonia Dunca născ. Kiss din Sătmăr, Alexiu Pop, preot în Zazar, Asociațiunea „Perșeu“ din Chiuzbaia, și Danil Napoian, preot în Batiz-Vasvári; c) membri ordinari: Nicolau Doros, preot, Dr. Sterie Ciurcu, medic, Augustin Mosolygó, preot, Iosif Pop de Turți, jude de tribunal, Iosif Orga, contabil, Pachomie Pop, preot, Ioan Radeș, contabil, George Radocea, contabil, Alexandru Breban iunior, preot, Dr. Tiberiu Brediceanu, cand. de avocat, Vasiliu Hossu, jude de tablă și Ioan Marcu, cassar de bancă;

17. a ales membri ordinari în comitet pe domnii Ioan F. Negruțiu și Iuliu Muntean.

18. a încredințat comitetul central cu designarea locului, unde să se țină proxima adunare generală.

ad 1. și 2. Se ia act.

ad 3 și 4. Decisiunea se va comunica celor pe cari îi privesce.

ad 5. Spre scire și conformare.

ad 6. Decisiunea se va comunica celor pe cari îi privesce.

ad 7. Spre scire și conformare.

ad 8. Se ia act, secretarul al doilea va raporta în una din ședințele proxime cu privire la decisiunile încă neexecutate.

ad 9. Comitetul va invita secțiunile a satisface aceasta decisiune.

ad 10. Decisiunea se va comunica dlui Dr. Cornel Diaconovich. Biroul se încredințează a presenta în ședința proximă propunere cu privire la publicarea de concurs pentru întregirea postului vacant.

ad 11. Propunerea dlui N. Fabian se va transpune secțiunii istorice spre studiere.

ad 12. Se ia act.

ad 13. Budgetul pro 1904 se va comunica cassarului pentru conformare. Totodată se va încunosciița secțiunea științifică, că a fost preliminară suma necesară pentru cumpărarea a trei schiopticoane. Cu privire la distribuirea sumei de K 2,000— biroul va face propunere în semestrul prim al anului viitor.

ad 14. „Regulamentul de cassă“ astfel modificat se va tipări, având a se trimite un exemplar și institutului „Albina“.

ad 15. Spre scire.

ad 16. Domnii amintiți sub p. 16 lit. a) se declară membri fondatori, cei de sub p. 16 lit. b) membri pe viață și cei de sub p. 16 lit. c) membri ordinari ai Asociațiunii.

ad 17. Dnii I. F. Negruțiu și Iuliu Muntean vor fi încunosciițați despre alegere și invitați a-și ocupa locul în comitet.

ad 18. Spre scire. Biroul se încredințează a veni la timpul seu cu propunere în această privință.

162. (777—1903). Secretarul al doilea își prezintă *expensariul speselor efective* avute cu participarea la adunarea generală, ce s'a ținut în Baia-mare la 9 și 10 August a. c.

Secretarului al doilea se asemează suma de K 88.60.

163. (708 și 754—1903). Se prezintă în copie *testamentul* ddt 29 Iulie 1900 al *fericitului Ioan Rusu*, fost medic în Brad, decedat în lunile din urmă.

Prin acest testament Ioan Rusu a testat: 1. gimnasiului gr. or. din Brad intravilanul cuprins în cartea funduară a comunei din Brad sub Nr. 915; 2. surorilor sale Sofia și Anica câte K 500; 3. bisericei greco-orient. din Brad K 200; 4. soției sale născ. Catalina Putici toată averea mișcătoare afară de banii depuși, hârțiile de valoare, o pretensiune a sa față cu fondul protopresbiteral din Brad și o asigurare de K 2,000; 5. Asociațiunii în scopul înființării unei fundațiuni sub numirea „fundațiunea Ioan Rusu, medic, și soția sa Catalina“: toți banii depuși pe numele seu spre fructificare, toate efectele, o pretensiune a sa față cu fondul protopresbiteral din Brad, suma asigurată și realitatea indusă în cartea funduară a comunei Brad sub Nr. 890 cu toate supra-edificatele. Din venitul fundațiunii 30% sunt a se capitalisa, iar restul să se distribuie la început ca stipendii mai mici la studenți de gimnasiu sau școale reale și comerciale, mai târziu, când venitele vor permite, și stipendii până la K 800 pentru studenți universitari sau dela alte institute superioare. Stipendii se vor putea conferi numai studenților de naționalitate română, gr.-or. și gr.-cat., având, sub anumite condiții, preferință cei înrudiți cu fondatorul.

Când Asociațiunea nu ar mai exista ori ar refuza administrarea fundațiunii, aceasta are să treacă în administrarea capitolului greco-cat. român din Blaj.

Usufructul fundațiunii compete soției fondatorului, până e în viață.

În legătură se raportează, că judecătoria cercuală din Baia de Criș a transpus actele lăsământare notarului public din acel oraș, care a pertractat lăsământul în 6 August a. c. Pe cale presidială a fost rugat să reprezinte Asociațiunea dl Dr. Ioan Papp, avocat în Brad.

Copia testamentului a fost trimisă din partea dlui George Părau, director gimnasial și în această calitate executor testamentar.

Di Dr. Ioan Papp, prin scrisoarea sa ddto 6 August a. c. a și raportat, că pertractarea lăsămăntară s'a ținut și toți cei interesați au acceptat testamentul.

Fundațiunea de sub întrebare va avé să primească: 20 acții „Crișana“, 4 acții „Zarandeană“, K 5,000 pretensiune a testatorului față cu protopopiatul Zarandului, K 21,965.76 deposit la „Crișana“, suma de asigurare K 1,971.21 și realitățile din Brad de sub Nr. prot. fund. 890 împreună cu toate supraedificatele.

Comitetul central ia act de testamentul fericitului Ioan Rusu, fost medic în Brad, și declară, că primesce să administreze fundațiunea ce testatorul are în vedere.

Asemenea ia act de raportul dlui Dr. Ioan Papp, cu privire la pertractarea lăsămăntară, îi mulțămesc pentru acest serviciu și îl roagă a intra în pertractări cu văduva și executorul testamentar pentru a stabili modalitatea administrării averii testate pentru timpul cât durează usufructul văduvei.

Se decide totodată a se exprima văduvei condolență și a i-se mulțămi pentru prevenirea ce arată față de fundațiunea intenționată de fericitul ei soț. În fine se va mulțămi executorului testamentar pentru prevenirea, cu care a dat informațiunile necesare în această afacere.

164. (691—1903). Dela *direcțiunea despărțământului „Vêrșet“* a intrat *procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 23 Iulie a. c. În această ședință: s'au pertractat afaceri curente; s'a decis, ca adunarea cercuală din est-an să se țină în Nicolinț la 21 Septembrie a. c. și s'a stabilit programul acesteia.

Spre scire.

165. (707—1903). Dela *direcțiunea despărțământului „Năsăud“* a intrat: I. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 25 Iulie a. c. În această ședință s'au luat dispozițiile necesare pentru adunarea cercuală din est-an.

II. *Procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Năsăud la 26 Iulie a. c. În această adunare: 1. s'au înscris doi membri ordinari noi și s'a încassat suma de K 80; 2. s'au prezentat și luat spre scire raportul general și socotelile despărțământului pro 1902/3; 3. s'a votat pro 1903/4 un proiect de budget la intrate și eșite cu K 300; 4. s'a decis a se înființa agenturi comunale și a se iniția colecta crucerului în toate comunele despărțământului având a se înființa bibliotecii populare din rezultatul colectei.

ad I și II. Procesele verbale se iau spre scire cu aprobarea decisiunilor. Cu privire la colecta proiectată să se observe dispozițiile legii statului.

166. (731—1903). Se prezintă *procesul verbal al adunării cercuale a despărțământului „Cluj“*, ce s'a ținut în Aghireș la 26 Iulie a. c. În

această adunare: 1. s'au prezentat și luat spre scire raportul comitetului cercual, socotelile despărțământului și raportul bibliotecarului; 2. învățătorul Demetriu Zach, a ținut o disertație liberă, indemnând poporul la cultura rațională a câmpului și grădinilor, la conservarea credinței și datinelor străbune; 3. s'a înscris membru ordinar nou dl Ioan Mihalca, preot; 4. s'a încassat suma de K 76; 5. s'a decis a se ține prelegeri populare, a se abona 10 ex. „Gaxeta Transilvaniei“ (Nr. de Dumineca) și 10 ex. „Răvașul“, a se înființa 2 biblioteci ambulante și a se constitui o agentură în Aghireș; 6. s'a întregit comitetul cercual alegându-se dnii Dr. Victor Poruțiu și Basiliu Bașiota; 7. a aprobat proiectul de budget prezentat de cassar.

Procesul verbal se ia spre scire cu aprobarea decisiunilor. Dl I. Mihalca se declară membru ordinar al Asociațiunii.

167. (732—1902). Dela *direcțiunea despărțământului „Sân-Miclăușul-mare“* a intrat:

I. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 2 August a. c. În această ședință s'a stabilit textul raportului general al comitetului pe anii 1901 și 1902.

II. *Procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Sân-Miclăușul-mare la 2 August a. c. În această adunare: 1. s'au prezentat și luat spre scire raportul general și socotelile despărțământului; 2. pentru acoperirea speselor despărțământului s'a preliminarat suma de K 30; 3. s'a decis, ca proxima adunare cercuală să se țină în Nereu; 4. s'a primit suma de K 40, oferită de inteligența română din Comloșul-mare, din care să se ridice poetului Iulian Grozescu o cruce comemorativă.

ad I și II. Ambele procese verbale se iau spre scire cu aprobarea decisiunilor.

168. (774—1903). În despărțământul „Alba-Iulia“ s'au înscris membri ordinari noi domnii: George Muncuș, Irimie Iliescu, Ioan Dumitrean, Amos Frâncu, Vasile Bucersan, Tanase Roșian, Andronic Bucersan, Ioan Sava și Candin Suciu.

Domnii se declară membri ordinari ai Asociațiunii.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., vice-president. *Dr. Beu* m. p., secretar II. —

S'a verificat. Sibiiu în 25 August 1903. — *Dr. At. Marienescu* m. p.,

Nicolau Ivan m. p. și *Nic. Togan* m. p.

Proces verbal

din 24 August 1903. Ședința extraordinară a comitetului central al Asociațiunii.

President: *Iosif St. Șulutu.* — Notar: *Dr. Ilie Beu.* — Membrii prezenți: *N. Ivan, Dr. At. Marienescu, Iul. Muntean. I. Papiu, Dr. Eus. R. Roșca, Dr. Oct. Russu, N. Togan, Dr. V. Bologa, Ars. Bunea și Dr. Miron E. Cristea.*

169. Presidentul declară ședința deschisă și salută pe dl Iuliu Muntean, nou-alesul membru al comitetului central. După aceea

Se designează ca verificatori ai procesului verbal al ședinței de astăzi domnii Dr. Atanasiu Marienescu, Iuliu Muntean și Ioan Papiu.

170. (790—1903). Conform decisiunii Nr. 161 p. 10 din 22 August a. c. secretarul al doilea propune a se publica concurs pentru întregirea postului vacant de prim-secretar sub următoarele condițiuni: 1. Secretarul prim, ale cărui agende sunt provădute în § 28 din statute, va trebui să fie cunoscut ca bărbat de litere ori să aibă calificare academică. 2. Nu poate ocupa și altă funcțiune. 3. Va beneficia de salariu anual în suma de K 2,400 (două mii și patru sute coroane), ce se va licuida în rate lunare anticipative, și de rețut de cuartir în sumă de K 800 (opt sute coroane), ce se va licuida în rate trilunare anticipative.

Comitetul central decide a publica concurs pentru întregirea postului de sub întrebare sub condițiile înșirate și cu termenul de 31 Decembre a. c.

171. (796—1903). Secretarul al doilea roagă comitetul central a lua act de declarația sa, că nu-i mai este cu putință a sta ca funcționar în serviciul Asociațiunii și e necesitat a renunța la postul de secretar al doilea cu finea anului curent.

Comitetul central ia act de declarația secretarului al doilea.

172. (769—1903). Se raportează, că în urma *concursului publicat* din ședința dela 2 Iulie a. c. *pentru întregirea unui post de profesor (profesoră) ordinar și unui post de profesoră suplentă pentru lucrul de mână la școala civilă de fete a Asociațiunii și-au prezentat documentele 7 concurenți.* Anume au concurat la postul de profesor (profesoră) ordinar:

1. Christina Langa, învățătoare diplomată pentru școalele populare;
2. Dr. Ioan Borcia, absolvent al facultății filosofice;
3. Eugenia Bărdosy, învățătoare diplomată pentru școalele civile; iar' la postul de profesoră suplentă pentru lucrul de mână;
4. Elisaveta Butean, învățătoare de lucrul de mână diplomată pentru școalele civile;
5. Veturia Popp, învățătoare diplomată pentru școalele populare;
6. Maria Pop, absolventă a școlii industriale a „Reuniunii femeilor săsesci din Sibiu“;
7. Minerva Sirbu, absolventă a școlii industriale a „Reuniunii femeilor săsesci din Sibiu“.

Comitetul central alege la postul de profesor ordinar pe Dr. Ioan Borcia și la postul de profesoră suplentă pentru lucrul de mână pe Elisaveta Butean, sub condițiile concursului.

Institue totodată pentru anul școlar 1903/4 de profesoră suplentă pe Eugenia Bárdosy cu o remunerație anuală de K 600.— și întreagă întreținerea în internat.

173. (772—1902). Se aduce la cunoștință, că dșoara Cornelia Ciceiu prin scrisoarea sa ddtto 17 August a. c. renunță la postul de guvernantă, ce a ocupat în internatul Asociațiunii.

Renunțarea dșoarei C. Ciceiu se ia spre scire. Cu întregirea postului vacant se încredințează presiul Asociațiunii.

174 (796—1903). Secretarul II prezintă scrisoarea ddtto 20 August a. c., prin care comitetul „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“ invită la adunarea ei generală, ce se va ține în Sebeșul-sășesc la 28 și 29 August a. c.

De invitate se ia act cu plăcere. Cu reprezentarea Asociațiunii la această adunare se încredințează membrii din comitet Dr. Liviu Lemény și Dr. Miron E. Cristea.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., v.-presid. *Dr. Beu* m. p., secret. II. — S'a verificat. Sibiu în 26 August 1903. *Dr. Atanasiu Marienescu* m. p. I. *Papiu* m. p. I. *Muntean* m. p.

Nr. 857—1903.

Proces verbal

din 10 Septembrie 1903. Ședința ordinară a comitetului central al Asociațiunii.

President: *Iosif St. Șuluțu*. — Notar: *Dr. Ilie Beu*. — Membrii prezenți: *Part. Cosma*, *Dr. Corn. Diaconovich*, *N. Ivan*, *I. Muntean*, *Dr. At. Marienescu*, *I. F. Negruțiu*, *I. Papiu*, *Dr. Il. Pușcariu*, *Dr. Eus. R. Roșca*, *N. Togan*, *Dr. V. Bologa* și *I. Vătășan*.

175. Presidentul salută pe noul membru al comitetului central, dl Ioan F. Negruțiu. După aceea cu *verificarea procesului verbal* al ședinței de astăzi

Se încredințează domnii Ioan Papiu, Dr. Ilarion Pușcariu și Dr. Octavian Russu.

176. (834—1903). Se prezintă acțiunea ridicată contra Asociațiunii de avocatul Alex. Faragó din Șimleu, în calitate sa de curator instituit în procesul lui Fried Dezsó contra lui *Aurel Nichita*, acțiune prin care se cere escontentarea unei pretensiuni a lui Fried Dezsó din partea ce se cuvine lui Aurel Nichita după succesiunea lui Dr. Ioan Nichita și din renta ce are să-i plătească Asociațiunea timp de 4 ani în sumă de K 160.— lunar din „fundațiunea Nichita“.

Dl Dr. Octavian Russu, avocat și membru în comitetul central, se încredințează cu reprezentarea Asociațiunii la pertractarea ordonată în urma acțiunii lui Alex. Faragó pentru ziua de 2 Octombrie a. c. la judecătoria cercuală din Sibiu.

177. (807—1903). Se prezintă scrisoarea Nr. 12258 ddtto 22 August a. c., prin care scaunul orfanal din Zelău încunoscinează Asociațiunea,

că în numele minorilor Maria, Georgiu și Victor Prodan, copii ai decedatei Ludovica Prodan născ. Filep, a aprobat împăciuirea făcută înaintea notarului public și cere a se transpune cassei orfanale suma de K 700.— și interesele corăspunđătoare, partea minorilor amintiți din lăsamântul lui Georgiu Filep.

Interesele sumei amintite fac pentru timpul 1896—1902 K 318·28 și dela 1 Ianuarie a. c. până la 31 August a. c. K 29·86. Ar fi deci a se transpune cassei orfanale din Zelău suma de K. 1048·14.

De scrisoarea scaunului orfanal din Zelău se ia act. Suma de K 1048·14 este a se trimite cassei orfanale din Zelău ca parte din lăsamântul lui G. Filep a minorilor după Ludovica Prodan născ. Filep.

178. (829—1903). Dl Dr. Ioan Papp, plenipotențiatul Asociațiunii în *afacerea lăsamântară după Ioan Rusu*, raportează prin scrisoarea sa ddto 3 Septembrie a. c. despre pertractările cu privire la modalitatea administrării lăsamântului de sub întrebare pentru timpul cât trăește văduva usufructuară. Aceasta se învoiesce, ca averea imobilă să o administreze dînsa, iar' averea mobilă Asociațiunea. Cere însă, ca cupoanele acțiilor să rămână în posesiunea dînsii și după sumele depuse la „Crișana“ să i-se solvească 6% și după pretensiunea față cu fondul protopresbiteral 8%, cât primesce astăzi. Usufructuara cere mai departe, ca suma de K 1971·21, primită după asiguratie, plus o sumă de K 965·96, să o poată reține, deoarece ce din această sumă a plătit deja notarului public K 220.— și a achitat speșele de înmormântare în suma de K 1000.—, iar' din rest dorește a face criptă și un monument decedatului.

Cu privire la administrarea averii „fundațiunii Ioan Rusu, medic, și soția sa Catalina“, pentru timpul cât ține usufructul văduvei comitetul central ia următoarele dispoziții: 1. Averea mobilă, anume suma de K 21,000.— depusă la „Crișana“ (resp. libelul de depunere), suma de K 5000.—, pretensiune față cu fondul protopopesc din Brad) resp. obligațiunea despre această sumă), 20 acții „Crișana“ și 4 acții „Zarandeană“, împreună cu cupoanele lor, sunt a se transpune cassei centrale a Asociațiunii, care le va administra gratuit. *Usufructuarei* se garantează interesele, ce „Crișana“ va solvi după depunere și fondul protopopesc după suma ce debitează, și dividendele anuale ce adunările generale ale „Crișanei“ și „Zarandanei“ vor vota an de an. 2. Averea imobilă o va administra *usufructuara* însași; comitetul însă își rezervă dreptul de supravegheare. *Usufructuara* va avé să asigureze contra focului edificiile pentru o sumă corăspunđătoare valorii lor. 3. Toate competențele, ce vor fi a se solvi după venitele acestei averi, precum și reparaturile necesare, cad în sarcina usufructului.

Comitetul central se învoiesce totodată, ca văduva *usufructuară* să rețină suma asiguratiei de K 1971·21, plus suma de K 965·76, din care să achite competența notarului public, speșele de înmormântare și cele cu ridicarea monumentului și criptei.

179. (815—1903). Cassarul prezintă expensarul său despre speșele efective ce a avut în ocașiunea adunării generale din est-an.

Cassarului se asemează suma de K 69·50.

180. (841—1903). Se prezintă scrisoarea ddto 8 Septembre a. c., prin care dl Dr. Zosim Chirtop aduce la cunoștința comitetului central, că casele nemuritorului Avram Iancu se află în o stare deteriorată. În legătură se raportează, că chiriașul caselor de mai mulți ani nu a solvit chiria.

Dl Dr. Zosim Chirtop este rugat a mijloci facerea unui prelininar de spese pentru repararea caselor și a încassa chiria restantă.

181. (740—1903). Dela *direcțiunea despărțământului „Bistrița“* a intrat:

I. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 20 Iunie a. c. În această ședință s'au pertractat afaceri curente și s'a ales cassar dl Dr. D. Login, controlor dl Dr. G. Linul.

II. *Procesul verbal al ședinței comitetului cercual* din 13 Iulie a. c. În această ședință s'a stabilit textul rapoartelor menite pentru adunarea cercuală și s'a decis a se ajuta școala din Șomfalău cu K 60.—

III. *Procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Lechința la 19 Iulie a. c. În această adunare: s'au prezentat și luat spre scire raportul comitetului cercual și socotelile despărțământului pro 1902; s'a stabilit pro 1904 un proiect de budget la întrate și eșite cu K 500.—; s'au înscris 8 membri ordinari noi.

ad I, II și III. Procesele verbale se iau spre scire cu aprobarea decisiunilor.

182. (750—1903). Se prezintă *procesele verbale ale ședințelor* din 15 Martie, 30 Maiu și 2 August a. c. ale *comitetului cercual din despărț. „Mediaș“*. În această ședință s'au pertractat afaceri, ce nu reclamă dispoziții speciale.

Spre scire.

183. (779—1903). Dela *direcțiunea despărțământului „Abrud-Câmpeni“* a intrat *procesul verbal al adunării cercuale*, ce s'a ținut în Scărișoara la 9 August a. c. În această adunare: 1. s'au prezentat și luat spre scire raportul general al comitetului cercual și socotelile despărțământului; 2. s'a stabilit pro 1904 un proiect de budget la întrate și eșite cu K 790.—; 3. s'au înscris membri ordinari noi: George Candrea, primar, Ilie Furduiu, inv. în pens., Nicolau Candrea, capelan, Simion Marcan, paroch, doamna Maria Coțișel, soție de primar, doamna Eugenia Pop, soție de avocat în Arad, Ioan Vana, notar, doamna Elisaveta Marcan, preoteasă, Nicolau Costea, proprietar, Todor Pașca, primar, Todor Mocan, proprietar, Ioan Diónea, primar, d-șoara Domnica Chirtop din Câmpeni, Stefan Paul, notar, Nicolau Pop, notar, Nicolau Nicola, capelan, doamna Rafila Pașca, soție de primar, Ioan Todea, preot și doamna Maria Todea, preoteasă; 4. s'a încassat suma de K 507.—.

Procesul verbal se ia spre scire cu aprobarea decisiunilor.

Damele și domnii amintiți sub 3. se declară membri ordinari ai Asociațiunii.

184. (826—1903). Se prezintă *procesul verbal al adunării cercuale, ce despărțământul „Lugoș“* a ținut în Chimitelnicul-de-Câmpie la 2 August a. c. În această adunare: s'au prezentat și luat spre scire raportul general al comitetului cercual și socotelile despărțământului; s'au înscris 2 membri ordinari noi și s'a încassat suma de K 40.—; s'a stabilit pro 1903 un proiect de budget la întrate cu K 120.— și la eșite cu K 100.—; s'a încredințat membrul Ioan Boeriu a scruta cauzele și pedecile, cari rețin

pe mulți a îmbrățișa Asociațiunea; s'a exprimat dorința, ca în o broșură a „Bibliotecei populare a Asociațiunii“ să se trateze despre cambii.

Procesul verbal se ia spre scire cu aprobarea decisiunilor.

185. (799 și 830—1903). S'au înscris membri ordinari noi: în desp. „Timișoara“ dl Corneliu Teahă, protopop; în desp. „Bocșa“ d-nii Antonie Atnagea, preot, Nicolau Gavrilă și Constantin Novac, învățători.

D-nii amintiți se declară membri ordinari ai Asociațiunii.

186. (814—1903). Se aduce la cunoscința comitetului, că a fost angajată ca guvernantă în internatul Asociațiunii d-șoara Veturia Papp.

Se ia spre scire și se aproabă.

D. u. s.

Iosif Sterca Șulutu m. p., vice-pres. *Dr. Beu* m. p., secretar II. — S'a verificat. Sibiiu, în 14 Septembrie 1903. *I. Papiu* m. p. *Dr. Il. Pușcariu* m. p. *Dr. Octavian Russu* m. p.

Nr. 868—1903.

Proces verbal

din 17 Septembrie 1903. Ședința extraordinară a comitetului central al Asociațiunii.

President: *Iosif Sterca Șulutu*. Notar: *Dr. Ilie Beu*. — Membrii prezenți: *Dr. Corn. Diaconovich*, *Dr. At. Marienescu*, *I. Papiu*, *Dr. Il. Pușcariu*, *Dr. Eus. R. Roșca*, *Dr. Oct. Russu*, *N. Togan*, *Dr. V. Bologa*, *I. Vătășan*.

187. Cu verificarea procesului verbal al ședinței de astăzi

Se încredințează domnii *Dr. Atanasiu Marienescu*, *Dr. Eusebie R. Roșca* și *Dr. Octavian Russu*.

188, (867—1903). Secretarul I. prezintă *planurile detaiate și devisele pentru zidirea muzeului etnografic* lucrute de arhitectul I. Schuschnig din Sibiiu în sensul dispozițiunilor luate de comitetul central prin hotărîrea Nr. 68 din 7 Maiu a. c. Arată totodată, că biroul a studiat elaboratul dlui Schuschnig și a aflat, că împărțirea internă și modalitățile de executare a zidirii corespund pe deplin planului premiat al arhitectului Baranyai, precum și intențiunilor Asociațiunii.

Numai cu privire la fațadă biroul crede, că etagiul, care va adăposti muzeul, ar trebui marcat în mod mai pregnant, ceea-ce — după informațiunile date de dl Schuschnig — se va pute face fără alterarea deviselor.

Ce privesce în fine prețurile cuprinse în devise, ele în general au fost calculate pe aceiași basă ca și prețurile casei de chirie de către Strada Morii, iar prețurile lucrărilor de sculptură de piatră și ale caloriferelor după ofertele cele mai favorabile ce s'au putut obține. Propune deci aprobarea planurilor detaiate și a deviselor, după cari zidirea ar costa K 145,176'18 și caloriferele K 9,612'90.

Fiind lucrările încredințate dlui I. Schuschnig prin decisiunea Nr. 68 din 7 Maiu a. c. pe deplin terminate, referentul propune, să i-se lichideze deocamdată suma de K 1200, adică jumătate din paușalul la care a redus dînsul remunerațiunea ce i-s'a încuviințat prin hotărîrea amintită pentru planurile detaiate și devisele ambelor zidiri, ce se vor ridica pe intravilanul Asociațiunii.

În fine raportează, că deoarece-ce ar fi împreună cu multe inconveniente, dacă a doua zidire de către parc s'ar da în întreprindere pe calea licitațiunii și s'ar încredința eventual unui alt antreprenor și nu celui, care construiesc casa de către Strada Morii, biroul a intrat în pertracțiuni cu arhitectul Maetz, care zidesce casa de chirie, și a obținut dela acesta declarațiunea principală, că în cas dacă tot dînsul va fi încredințat cu ridicarea zidirei de către parc, va acorda Asociațiunii aceeași reducere de 15% dela prețurile developei, ce a acordat-o și la zidirea de către Strada Morii, rămânând ca lucrările de sculptură și furnisările de peatră decorativă și de calorifere, cari la o altă reprezentă sumă de circa K 30—35,000, să se încredințeze direct la antreprenori de specialitate.

În firul raportului prim-secretarului se aproabă planurile detaiate și developele pentru zidirea Casei naționale, avînd a se schimba fațada în sensul dorințelor exprimate de biroul Asociațiunii, ca etagiul, care va cuprinde muzeul, să se marcheze și exterior mai pregnant ca partea principală a construcțiunii.

Oficiul de cassă se autorisează a plăti dlui I. Schuschnig deocamdată K 1200, adecă jumătate din paușalul acordat pentru lucrările ce i s'au încredințat.

Ofertul arhitectului Gustav Maetz se primesce în principiu și presidiul se autorisează a-i încredința și executarea zidirei de către parc pe lângă o reducere de 15% după prețurile cuprinse în develope. Ce privesc însă lucrările de sculptură, de peatră decorativă și construirea caloriferelor, aceste se vor încredința la antreprenori de specialitate, avînd presidiul a prezenta ofertele definitive spre aprobare.

D. u. s.

Iosif Sterca Șuluțu m. p., vice-pres., *Dr. Beu* m. p., secret. II., — S'a verificat. Sibiu, în 25 Septembrie 1903. *Dr. Eusebiu R. Roșca* m. p. *Dr. Octavian Russu* m. p. *Dr. At. Marienescu* m. p.

Nr. 900—1903.

Proces verbal

din 26 Septembrie 1903. Ședința extraordinară a comitetului central al Asociațiunii.

President: *Iosif Sterca Șuluțu*. Notar: *Dr. Ilie Beu*. — Membrii prezenți: *Dr. C. Diaconovich*, *N. Ivan*, *Dr. At. Marienescu*, *I. Muntean*, *I. Papiu*, *Dr. Il. Pușcariu*, *Dr. Oct. Russu*, *N. Togan*, *Dr. V. Bologa*. *Ars. Bunea*, *Dr. Miron E. Cristea* și *I. Vătășan*.

189. Cu verificarea procesului verbal al ședinței de astăzi

Se încredințează domnii Nicolau Ivan, *Dr. Atanasiu Marienescu* și *Nicolau Togan*.

190. (898—1903). Secretarul I prezintă *oferta arhitectului Gustav Maetz*, prin care acesta se angajază a executa *zidirea Casei Naționale* în aceleași condițiuni, în cari i-s'a încredințat ridicarea casei de chirie de către Strada Morii, adecă cu o reducere de 15% după developele lucrate de arhitectul I. Schuschnig. Această ofertă nu se extinde asupra întocmirilor pentru încălzirea centrală, nici asupra lucrărilor de sculptură,

„Rabitz“, peatră artificială și xylolithă, la cari oferentul s'ar putea angaja numai cu prețurile deviselor fără reducere.

Prim-secretarul raportează mai departe că, în urma cererii Asociațiunii pentru licența de zidire magistratul orașului a emis o comisiune, care a constatat, că linia de construire atinge linia vechiului zid orășenesc și că prin urmare acesta, întrucât nu se va duce încă în toamnă, în unele părți va trebui cioplit, ca să se poată începe de acum ridicarea zidurilor Casei Naționale.

Se ia act.

Oferta arhitectului Gustav Maetz se primesce și i-se încredințează și executarea zidirei de cătră parc, în condițiunile oferite.

Biroul se autorizează a da în întreprindere lucrările de sculptură, „Rabitz“, peatră artificială, xylolithă, precum și confecționarea întocmirilor pentru încăldire centrală, altor antreprenori, cari vor presenta oferte mai convenabile.

În fine se autorizează biroul a lua măsurile de lipsă pentru demolarea parțială a zidului de cătră parc, ca ridicarea Casei Naționale să se poată începe fără amânare.

191. (893—1903). Prim-secretarul Asociațiunii prezintă scrisoarea dlui Dr. C. I. Istrati, prin care Asociațiunea este invitată să participe la congresul și expozițiunea, ce se va aranja cu începere dela 3 Octobrie a. c. în Bucuresci din partea „Asociațiunii române pentru înaintarea și răspândirea sciințelor“.

Prim-secretarul se autorizează a reprezenta Asociațiunea la acest congres și a expune cu această ocaziune planurile Casei naționale și o parte a publicațiunilor Asociațiunii.

192. (889—1903). Se prezintă scrisoarea ddo 23 Septembrie a. c., prin care dl Dr. Zosim Chirtop aduce la cunoștință, că a dispus să se înceapă lucrările de reparație la casele lui Avram Iancu și că va face pașii necesari pentru încassarea chiriei restante. Propune totodată, ca casele să nu se mai dea în chirie, ci să se țină totdeauna la dispoziția publicului vizitator, și să se primească ofertul lui Iosif Iancu de a i-se vinde cămările și 15 stânjini pătrați din intravilan.

De scrisoarea dlui Dr. Zosim Chirtop se ia act.

În considerarea, că casele nelocuite să deteriorează și umezesc ușor, se decide a se da casele în chirie și în viitor; iar' în considerarea, că pe teritorul cerut de Iosif Iancu, noul proprietar ar putea clădi un edificiu ce ar umbră casele lui Avram Iancu, care nu e permis a le înstrăina, propunerea de vânzare nu se primesce.

D. u. s.

Iosif Sterca Șubufu m. p., vice-pres. *Dr. Beu*, secretar II. — S'a verificat. Sibiu în 1 Octobrie 1903. *Nicolau Ivan* m. p. *Nic. Togan* m. p. *Dr. At. Marienescu* m. p.